

# Knud Steenslev

33 år i Højesteret



# 33 år i Højesteret

Samtale med overvagtimester Knud Steenslev

Tirsdag den 22. marts 2016

v/Jens Peter Christensen

*Knud, du går nu på pension med udgangen af april måned i år efter godt 33 års ansættelse i Højesteret. Hvorfor søgte du egentlig i sin tid ansættelse her i Højesteret?*

Jo, jeg var først uddannet og ansat i politiet som politibetjent, men jeg søgte så en stilling som vagtmester ved Østre Landsret. De skiftende vagter ved politiet passede ikke rigtig for mig, og dengang var det ikke så ualmindeligt, at politifolk gik den vej. Det var tilbage i 1980. Jeg blev så ansat ved Østre Landsret, hvor jeg gjorde tjeneste i 3. afdeling. Det var jeg meget glad for, men efter et par år blev der opslået en stilling som vagtmester i Højesteret. Fra forskellig side havde jeg hørt godt om Højesteret, og det var jo også lidt "finere" end landsretten, så jeg søgte stillingen.

*Kan du huske noget om ansættelsessamtalen?*

Ja, jeg kan huske, at det virkede meget overvældende, allerede da jeg kom ind i Prins Jørgens Gård og skulle op ad de mange trappetrin til den store indgangsdør. Alle de store søjler. Og indenfor var der meget stille. Jeg kom så til samtale hos præsidenten, Peter Christensen, der sad sammen med justitssekretæren, Inger Pedersen. Peter Christensen spurgte mig grundigt ud, men stemningen var meget venlig, og samtalen endte med, at vi snakkede om min fætter, der var politiadvokat, og som det viste sig, at Peter Christensen kendte. Jeg blev derefter vist rundt. Og ja, så blev jeg ansat. Ansættelsen var med virkning fra den 1. november 1982. Jeg er født i 1951, så jeg var altså dengang 31 år.

### *Hvem var personalet dengang?*

Ja, der var jo 15 dommere, inklusive præsidenten – altså 4 færre end i dag. Så var der 2 retsassessorer og, så vidt jeg husker, 4 fuldmægtige. De sad i de to kontorer, som henholdsvis dommer Hanne Schmidt og dommer Lars Hjortnæs i dag har. Dertil kom så et par kontorfolk, Else og Ulla, og så i til-læg til mig yderligere en vagtmester. Han havde lejlighed i kælderen, dér hvor der nu er køkken og frokoststue. Dér boede han med sin kone. Hun var ansat i Højesteret som oldfrue og gjorde rent og lavede frokost til dommere og advokater. Det var meget beskedent, hvad der dengang kunne serveres, så de fleste havde madpakke med. Der var også en journalist, der havde fast kontor i Højesteret. Han sad dér, hvor dommer Oliver Talevski nu har kontor. Han dækkede retsstoffet for Ritzaus Bureau og havde også sin gang i Østre Landsret, så ham kendte jeg allerede fra landsretten, og han havde også fortalt mig om stillingen i Højesteret. Og så var der også en politiassi-stent ansat. Han sad ude i receptionen. Det var vist nærmest en form for skånejob, han havde, og det var vist også meget begrænset, hvad han lave-de. Meningen var, at han skulle være behjælpelig ved indgangen og med arrestanter og så i øvrigt gå til hånde. Det var en ordning, der stoppede i begyndelsen af 1990'erne.

### *Hvordan var så arbejdet?*

Ja, i begyndelsen havde jeg lige rigeligt om ørerne, for jeg skulle passe både 1. og 2. afdeling. Det mente i hvert fald den gamle vagtmester, ham der bo-ede i kælderen. Men det fik jeg nu lavet om på, så vi hver især passede en afdeling. Til forskel fra i dag var der så også meget, der skulle gøres i forbin-delse med dommernes forskellige bierhverv, som formænd for nævn, vold-giftsretter, kommissionsdomstole mv. Møderne i den slags blev nemlig of-test holdt i Højesteret. Og også f.eks. når dommerne var censorer ved mundtlig eksamen foregik det jævnligt i Højesteret. Så hjalp jeg som vagt-mester til med alt det praktiske. I det hele var der også meget at gøre uden for huset. Dengang havde vi ikke nogen bibliotekar ansat, så jeg var ofte på Det Kongelige Bibliotek, Folketingets Bibliotek og Det Administrative Biblio-tek for at hente bøger og andet materiale. Advokaterne kom heller ikke med nutidens omfattende materialesamlinger, så jeg kopierede meget til de førstvoterende dommere. Der var jo heller ingen studenter ansat den-gang og heller ingen bibliotekar.

## *Hvordan var forholdet dengang til dommerne?*

Ja, tonen var jo dengang noget mere formel. Ikke kun for os ikke-jurister over for dommerne, men også dommerne imellem. Der er sket en stor ændring her gennem de sidste 10-15 år. I dag hører man latter på gangene og ved kontorerne. Det var ikke så almindeligt dengang. Men dommerne var selvfølgelig forskellige, dengang som nu. Præsidenten tiltalte man som "præsidenten", og nogle dommere tiltalte man som "dommeren". Andre sagde jeg "De" til, og atter andre sagde jeg "du" til, f.eks. nogle af de dommere, jeg kendte fra min tid i Østre Landsret.

Hvis man stod og ventede på elevatoren i stueetagen, og den kom op fra kælderen med en dommer, trådte man ikke sådan bare ind for at køre med op til første sal. Nogle dommere kørte videre alene. Andre gav en lov til at køre med. De yngre dommere holdt sig også tilbage i forhold til de ældre. Der var mere hierarki dengang, også dommerne imellem.

Dengang havde dommerne jo ikke alene kappe på. De havde også uniformsjakken på inde under kappen; altså de mandlige dommere. Nogle dommere havde jo så lagt sig lidt ud med årene, så uniformsjakken kunne nok stramme hist og pist. Som vagtmester hjalp jeg så om morgenen dommerne med at få uniformen på og med at få den lukket helt i halsen. Om eftermiddagen hjalp jeg så igen nogle med at få uniformsjakken af. Præsidenten hjalp jeg på samme måde hver morgen, og samtidig havde jeg en børste med, så jeg kunne børste hans uniformsjakke af, når han havde fået den på. Dommerne holdt op med at have uniformsjakken på inde under kappen omkring 1990. Jeg husker ikke præcis hvorfor, men det må vel have været fordi, det var for varmt med den uniformsjakke. Det havde det jo sådan set altid været, så det er sikkert ikke noget, man har besluttet fra den ene dag til den anden. Og sådan er det jo i det hele taget i Højesteret. Ændringerne kommer ikke uden grundige overvejelser.

Jeg fik f.eks. på et tidspunkt den tanke, at antallet af forskellige skriveredskaber og forskellige papirblokke med forskellige farver, som hver morgen skulle lægges frem til dommerne ved deres pladser, måske nok kunne reduceres lidt. Og det gjorde jeg så. Men der gik ikke mange dage, før dommer Kiil, der var retsformand, bekymret spurgte mig, om det nu gik an, og om jeg havde spurgt "præsidiets".

Det havde jeg ikke. Men jeg spurgte så præsidenten og fik tilladelse – så at sige med tilbagevirkende kraft.

Forholdene for dommerne var ret spartanske dengang. Der var ikke kontorer til alle, så de yngre dommere måtte nøjes med en vindueskrog i f.eks. det gule dommerværelse. Hele gangen fra Justitskontoret og ned langs Ridebanen var jo dengang Rigsadvokatens. Inventaret var også meget skrabet. Det meste kom fra et samlingssted for brugte møbler på Slotsholmen eller fra fængselsvæsenet, og det var ikke nemt at få bevilget et nyt gulvtæppe eller lidt maling her og der. Man var meget påholdende, og meget var skrammet og slidt.

Ligesom jeg hjalp dommerne med diverse mere eller mindre private bierhverv, hjalp jeg også med små praktiske ting: Hentede billetter på Det Kongelige Teater, gik et privat ærinde og den slags. Når det blev sommerferie, kom flere af dommerne også ind med en kuffert, fyldt med diverse sølvtøj m.m. fra hjemmet, som de gerne ville have opbevaret under lås og slå i Højesteret sommeren over. Og det stod jeg så for.

*Hvad med advokaterne?*

Sammenlignet med i dag var det jo temmelig få advokater, der mødte for Højesteret. Så man lærte en del af dem ret godt at kende. Dengang som nu havde man som vagtmester meget med advokaterne at gøre. Man tog imod dem om morgenen, viste dem op til retslokalet og fik ofte en snak om sagerne og om så meget andet. Mange af dem fik man også en snak med, når de om eftermiddagen skulle af sted igen. En del af dem var virkelig ”noget ved musikken”. Måske havde de mere udstråling, end advokaterne har i dag. Sådan har jeg i hvert fald oplevet det. Og mange af dem havde man indtryk af virkelig brændte for sagen.

I dag er mange af advokaterne yngre og uden samme erfaring som tidligere. Det giver så mere arbejde med at vejlede dem om, hvordan domsforhandlingen foregår, hvordan man som advokat går ind i retten, hilser og holder orden på papirerne. Man kan godt undre sig over, at de ikke har læst de mest elementære ting om det på Højesterets hjemmeside. Men det har de ofte ikke.

Men én ting er uforandret, og det er respekten for Højesteret. Den er meget stor. Både hos advokaterne og hos parterne.

*Du var jo også i Højesteret i årene med Tamil-sagen. Og på det klassiske filmklip, hvor dommer Hornslet den 14. januar 1993 går ned ad Højesterets trappe med kassen med Tamilrapporten i favnen, er det dig, der forinden åbner Højesterets store dør.*

Ja, dommer Mogens Hornslet, var jo undersøgelsesdommer, og retsmøderne i undersøgelsesretten foregik i 1990-92 i Kæremålssalen, hvor Hornslet så havde kontor lige på venstre hånd ved indgangen til salen. Sagen gav en del arbejde, men det var også spændende; med mange tilhørere, advokater og journalister. Og da der derefter blev rejst Rigsretssag passede jeg også Rigsretten nede i St. Kongensgade nr. 72. Der var stor fortrolighed om selve Tamilrapporten, og da den forud for offentliggørelsen ankom til Højesteret i nattens mulm og mørke, blev den opbevaret under bevogtning nede i kælderen, hvor en politiassistent overnattede ved siden af den for at sikre, at intet gik galt.

*Har du nogensinde tænkt på at søge bort fra Højesteret til en anden stilling?*

Jo, det er da sket, at jeg har gjort mig sådan en tanke. Man må jo sige, at meget i det daglige arbejde som vagtmester er meget forudsigeligt. Tingene gøres på den samme måde. Men så alligevel sker der også noget nyt. Så jeg er blevet her. Først og fremmest fordi det har været og er en rigtig god arbejdsplads. Og som sagt er omgangstonen gennem de sidste 10-15 år blevet meget mindre formel end tidligere. Der er i dag altid plads til en munter bemærkning og, når tiden tillader det, en hyggelig snak. Nogen tror jo, at dommere er sådan nogle kedelige, grå folk. Men det er heldigvis helt forkert. De har bare flere hjerneceller end andre.

*Hvordan ser en dagligdag i Højesteret ud for dig?*

Ja, jeg kommer jo ved knap halvotte-tiden. Så tænder jeg pc'en, tænder lys og tænder overvågningskærmene i receptionen. Så går jeg op i 2. afdeling, som jo er "min" afdeling, og ser efter, at alt er, som det skal være. Kl. 8.15 er jeg klar til at modtage advokaterne ved hoveddøren. Jeg gør så klar i retten, med vand, skrivematerialer, papir, checker mikrofonerne og åbner vinduet, så der kan komme lidt frisk luft ind. Kl. 8.45 henter jeg advokaterne nede i advokatværelset og fører dem op til retslokalet. Er de nye, vejleder jeg dem om, hvordan det hele foregår, om muligheden for frokost osv.

Kl. 8.55 melder jeg så til den første dommer, der dukker op, at "der er mødt". Kl. 9, når dommerne er på plads, åbner jeg dørene til retssalen og sørger for, at eventuelle tilhørere kommer ind og får sat sig ned. Derefter er der arbejdet med at få posten rundt i huset, bringe sager rundt osv. Hvis der er bevisoptagelse i Kæremålssalen, begynder det kl. 9.30, og dér er der så også en del praktisk at gøre med at tage imod og hjælpe advokater, parter og vidner på plads. Kl. 10.25 er det ved at være tid for den første pause i domsforhandlingen, og jeg møder så frem i retslokalet og påser, at eventuelle tilhørere kommer ud af lokalet i formiddagspausen. Efter pausen skal de igen den modsatte vej. Og sådan er det så igen kl. 12, kl. 12.30 og kl. 14. I løbet af dagen er der så alle mulige opgaver, herunder materiale der skal hentes fra arkivet, håndværkere der skal vises tilrette, diverse praktiske småting, der skal ordnes, en vandhane der drypper osv. Som vagtmester er man en form for "palæforvalter".

*Hvordan med de tilhørere, der kommer. Har de nogensinde givet anledning til problemer?*

I Højesteret kaster hverken tilhørerne, parterne eller tiltalte med møblementet, sådan som det jo kan ske i både byret og landsret. Men det er da sket, at en tilhører, en tiltalt eller en part er kommet med en lidt højlydt reaktion, f.eks. efter en domsafsigelse. Men det har nu været meget sjældent. Der kom engang en herre, der ville ind i Højesteret med en brosten i favnen. Men ham fik jeg nu pacificeret. Jeg er jo gammel politibetjent og har også det sorte bælte i karate. Ja, det er jo ikke fordi, det er noget at prale af, men det kan såmænd være en god ting at vide, at man kan forsvare sig. Der var også engang, hvor en noget forstyrret herre temmelig højrøstet henvendte sig i receptionen og ville klage over både Højesteret og Vorherre m.fl. Ham fik jeg med lidt fredsommeligt pufferi gelejdet ned ad den store trappe. Men nej, sådan egentlige problemer har der ikke været.

*Var der nogen dommere, du fik et særligt nært forhold til?*

Ja, bl.a. dommer Mogens Munch. Han var plaget af sygdom i sine sidste år i Højesteret. Jeg fik så den ordning med vicerigspolitichef Erik Justesen, at jeg lånte en tjenestebil ovre på Politigården, og så hentede jeg Mogens Munch om morgenen ude ved hans bopæl i Charlottenlund,

og når dagens arbejde var slut, kørte jeg ham hjem igen og hjalp ham op ad trapperne til sin lejlighed. Mogens Munch var en mand af få ord, og til de fleste sagde han næsten ingenting, men jeg fik et ret nært forhold til ham. Han inviterede mig på konditori i Hellerup, og da han gik af, forærede han mig sin uniform og sin kårde.

Også dommer Jørgen Nørgaard fik jeg et ret nært forhold til. Da han blev syg, kørte jeg på tilsvarende måde med ham. Men da var det slut med at låne en polititjenestevogn, så jeg kørte i min egen bil.

*Hvis du i dag skal se tilbage på din tid som ansat her i Højesteret, hvad vil du så sige, er det karakteristiske for den måde, du har forsøgt at gribe arbejdet an på?*

Ja, jeg har jo forsøgt at passe mit arbejde, så godt som muligt. Og så i øvrigt forsøgt at tale pænt til advokater og parter og modtage dem på en måde, så de forhåbentlig har følt, at det ikke var så slemt at komme her i Højesteret, som de måske i deres nervøsitet har troet.

Noget af det gode ved arbejdet i Højesteret er, at vi forsøger at løse opgaverne i fællesskab, på den bedst mulige måde. Det er ikke et sted, hvor vi går og skælder hinanden ud. Vi taler til hinanden på en venlig og rolig måde, og gerne med et smil og en munter bemærkning på læben.

Selv om meget er uændret siden, jeg blev ansat i 1982, er der også meget, der er forandret. Men respekten for Højesteret hos dem, der kommer op ad trappen og ind ad den store dør, den er uforandret. Og det er efter min mening velbegrundet.